

SUCCULENTA

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS
VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Wigginsia sellowii in het zuidelijk deel van Rio Grande do Sul

foto: Buining

(Zie het artikel op pagina 67)

Van maand tot maand

De meimaand is weer aangebroken en alle liefhebbers kunnen zich wederom verlustigen in de bloemenpracht in hun kassen, bakken of vensterbanken. Ook de drang om bijeenkomsten te bezoeken is er weer : algemene ledenvergadering te Rotterdam, 3-landenconferentie, Bodensee-conferentie, I.O.S. Congres liggen in het verschiep of hebben juist plaats gevonden.

Vooraf deze conferenties hebben succes, zoals ik al verscheidene malen heb gememoreerd, althans tot zekere hoogte. Men ziet elkaar weer, maakt kennis en verruult of koopt en verkoopt. Maar of de drang tot studie, tot verdieping van de liefhebberij aan de beurt komen, is de vraag. Het aantal schrijvers van artikelen blijft even klein als het is en de diverse studiegroepen zijn geen daverend succes. Dergelijke clubs worden vaak gedragen door één persoon, die er alles voor doet, maar weerklank vindt zo iets nauwelijks. Het is trouwens ook gemakkelijk om alles aan één over te laten.

Toch zijn er zo veel interessante gebieden, Waarom nu eens een Mammillaria-club opgericht ? Mammillaria's zijn er genoeg in Nederland, iedere liefhebber heeft er wel; er is literatuur genoeg, moeilijk te kweken zijn ze niet en de vraagstukken in dit geslacht zijn nog steeds groot. Bovendien een aantrekkelijk geslacht, mooie planten, lang bloeiend.

Zo zijn er nog andere geslachten en groepen, waaraan men zijn aandacht wijden kan. Het is gewoon een kwestie van beginnen.

B.

Tentoonstelling te Rotterdam

In aansluiting op ons bericht in het april-nummer van Succulenta, nog de volgende aanvulling.

Leden van Succulenta, die *niet* de Algemene Vergadering wensen bij te wonen, doch wel een bezoek willen brengen aan de tentoonstelling, kunnen in Blijdorp, op vertoon van hun lidmaatschapskaart 1967, een toegangsbewijs bekomen voor de tentoonstelling en de gehele tuin tegen betaling van f 0,75.

Dit geldt slechts voor de dag van de opening der tentoonstelling.

Na 20 mei worden de eerder genoemde prijzen berekend.

De lidmaatschapskaart 1967 van verspreid wonende leden van Succulenta kan worden aangevraagd bij Mevrouw E. Verduyn-de Bruyn, Koningsweg 2, Beekbergen.

Wigginsia – Malacocarpus

door A. F. H. BUINING

(Zie de afbeelding op de voorpagina)

Het oude ons zo bekende geslacht *Malacocarpus* Salm-Dyck 1850 bleek deze naam ten onrechte te dragen, omdat vastgesteld kon worden door Porter, dat *Malacocarpus* reeds vóór deze datum gebruikt was voor een ander plantengeslacht. Genoemde Porter veranderde in *Taxon* 13:210, (1964), de naam in *Wigginsia*. Van de bekende soorten veranderde hij derhalve de geslachtsnaam.

Intussen is Buxbaum tot de overtuiging gekomen, dat *Malacocarpus* thuis hoort in het geslacht *Notocactus*, hetgeen wel juist lijkt. Op deze plaats wil ik daarop niet verder ingaan, echter wel constateren, dat een „*Malacocarpus*” geslacht of ondergeslacht voor ons liefhebbers gemakkelijk is te onderkennen.

In de literatuur wordt aangegeven, dat deze plantengroep voorkomt in Brazilië, Uruguay, Argentinië en Colombia.

De oorspronkelijke typeplant werd gevonden in Montevideo.

Tijdens mijn reis door een deel van Uruguay en Brazilië vonden we enkele planten weer, die reeds in de oudere literatuur voorkwamen en waarvan de vindplaats eveneens werd aangeduid met Montevideo.

Nu was het grensgebied van Brazilië en Uruguay in de vorige eeuw reeds een zeer moeilijk vast te stellen zaak. Blijkbaar reikte destijds de invloed van Montevideo, de hoofdstad van Uruguay, ver naar het noorden, althans ver in het huidige Brazilië. De toenmalige aanwijzing „Montevideo” beduidde ongetwijfeld, dat de betreffende cactus voorkwam in het toen onder het gezag van Montevideo staande gebied. Later werd echter de officiële grens gemarkeerd op een lijn, die aanzienlijk meer naar het zuiden lag.

Wij zijn de officiële grenslijn gevolgd van Bagé over Livramento en verder over een afstand van enige honderden kilometers, waarbij we konden constateren, dat het gebied ten noorden van deze grenslijn een veel rijkere cactusflora had, dan dat in het zuidelijke Uruguay. Ook het sortiment *Malacocarpus* was in Rio Grande do Sul (Brazilië) veel groter dan in Uruguay.

Malacocarpus komt in het zuiden van de deelstaat Rio Grande do Sul en in het noorden van Uruguay zeer veelvuldig voor. Indien men in het huidige grensgebied cactussen vindt, dan zijn dat altijd eerst *Malacocarpus*-soorten.

De grens tussen beide landen is aangegeven door grote betonnen blokken, die van blok tot blok zichtbaar zijn. Om de 10 km staat een enorm groot betonnen blok. Het pad waarover wij ons vaak met heel veel moeite

en zorg moesten begeben en dat dikwijls ging over zeer rotsachtige gedeelten en door brugloze rivieren, slingerde afwisselend in Uruguay of Brazilië.

Noord-Uruguay is in het algemeen minder bergachtig en meer pampas-achtig, dan Brazilië. De zeer uitgestrekte wilde weidegebieden worden bevolkt door mestvee en duizenden schapen. Deze schapen vooral voeden zich in de droge wintertijd graag met cactussen, zodat zij als aartsvijanden van onze succulente vrienden beschouwd moeten worden. Opmerkelijk was echter, dat dikwijls *Malacocarpus* onaangeroerd bleef. We troffen grote exemplaren van deze groep aan in weiden, die intens bevolkt waren met schapen. Of de zware bedoorning of het harde plantenlichaam dit veroorzaakte, weet ik niet, maar deze groep planten handhaafde zich zodanig, dat na een vermoeiende wandel- of klimtocht van : „ach al weer die vervelende *Malacocarpus*”.

Het is bijzonder moeilijk op de vindplaatsen de planten naar de in de literatuur bekende namen te determineren, omdat de oorspronkelijke beschrijvingen meestal ten enenmale onvoldoende zijn en men in het algemeen te weinig veldstudies verricht heeft.

Het viel mij althans bijzonder moeilijk om uit de vele variabele planten, nauwkeurig de soort vast te stellen. Aanvankelijk, bij de eerst gevonden planten, denkt men alles nauwkeurig te weten, maar als men dan op grote uitgestrekte gebieden duizenden planten uit deze groep gezien heeft, dan springen er wel enige typische soorten naar voren, maar een vrij groot aantal blijft voorlopig een vraagteken. Gelukkig beschikken wij nu over veel onderzoekingsmateriaal, zodat naar wij hopen enige moeilijke vragen opgelost kunnen worden.

Het plantenmateriaal van deze groep in onze verzamelingen is danig gekruist en gedegeneerd, waaruit misschien te verklaren is, dat de belangstelling voor deze groep in liefhebberskringen gering is. Als men echter deze planten in de natuur heeft gezien met hun prachtig gele bloemen, wordt weer nieuwe belangstelling gewekt, hetgeen ik ook hoop enigermate bereikt te hebben met dit artikel en zonder in een opsomming van soorten te vervallen.

Deze planten groeien graag op rotsachtige nogal schrale gronden. Wij troffen een paar reuzenexemplaren aan op een dorre kale berg in het noorden van de Cuchilla de Haede in Uruguay, tussen grillige rotsblokken. Een Cuchilla is een langgerekte heuvelreeks, waarin zo nu en dan merkwaardige steile rotsachtige bergpunten voorkomen, die men dan gaarne op cactussen onderzoekt, aangezien de schapen daar wat moeilijker op kunnen komen. Aan de steile wanden vonden we de grote exemplaren tot wel 40 cm lang, prachtig in bloei.

Aangenomen mag worden, dat de hete zonnestrallen de rotsen op hoge temperatuur brengen, zodat het kweken van deze planten in plastic potten of in blikken op eigen wortel, mits deze potten of blikken niet in de grond geplaatst worden, behoorlijk succes zal hebben.

De gedragingen van enige cactussen bij de bevruchting. — Kleistogamie

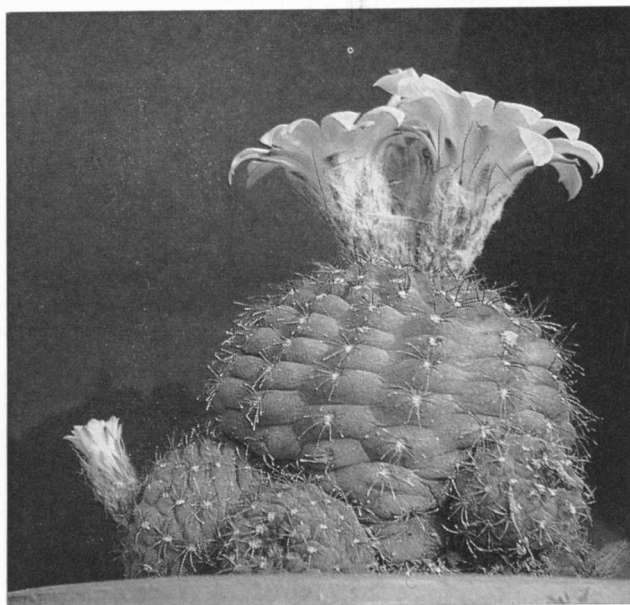
door WILHELM SIMON

401 Hilden/Rhld, Eller Strasse 1 a

Over de bestuiving van kaktusbloemen heeft Porsch in 1938/39 (I) een samenvattend overzicht gegeven. Sindsdien is daarover slechts weinig nieuws bekend geworden.

Wij weten, dat de meeste kaktussen allogaam zijn, d.w.z. dat zij alleen zaad kunnen vormen na bestuiving met stuifmeel afkomstig van een bloem van een andere plant, dus na kruisbestuiving. Slechts weinig kaktussen, zoals b.v. enige *Rebutia*'s zijn autogaam, d.w.z. zij vormen ook zaad na bestuiving met het eigen stuifmeel. Bovendien zijn er ook nog soorten, waarbij de zelfbevruchting zich in de gesloten bloem voltrekt; zulke planten vormen kiemkrachtig zaad, zonder dat de bloem zich heeft geopend. Dit verschijnsel wordt *kleistogamie* genoemd; wij kennen dit van de *Frailea*'s.

Aan dit verschillend gedrag, waaruit men misschien ook konklusies mag trekken wat betreft de verwantschap, is in de literatuur tot nu toe nauwelijks aandacht besteed. Porsch (I) geeft een samenvatting van de tot op dat ogenblik bekende publicaties. Wat betreft de kleistogamie haalt hij Schumann (1898), Spegazzini (1905), Britton en Rose (1921), Vaupel (1925),

Afb. 1. — *Frailea schilinskyana*. Is de plant eenmaal zo groot, dat zij bloeit met open bloem, dan zet zich dit vermogen door tot in het kleinste stekje.

foto: W. Simon

Afb. 2. — *Frailea gracillima*. Twee evenoude knoppen, links kleistogaam, het zaad is bijna rijp, rechts twee dagen voordat de bloem zich opent.

foto: W. Simon

Berger (1929), en Backeberg-Knuth (1935) aan, maar legt er de nadruk op, dat alle op kleistogamie betrekking hebbende beweringen met voorzichtigheid gehanteerd moeten worden en nauwkeuriger moeten worden. Ook in Backeberts „Cactaceae” (2) staat er geen nieuws over.

De gangbare mening is, dat *Frailea*-bloemen zich alleen in de volle zon openen, anders zullen de vruchten zich kleistogaam zetten. In werkelijkheid liggen de verhoudingen geheel anders, zoals uit mijn eigen ervaringen gebleken is. Hierover zal ik nu in het kort verslag uitbrengen.

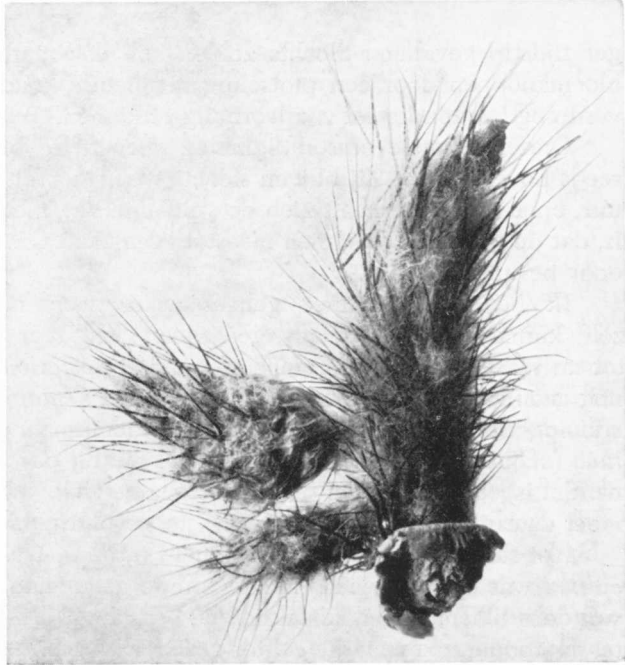
Zowel *Frailea grahliana* als *F. schilinskyana* geven reeds als klein plantje van nauwelijks 10 mm doorsnede knoppen, die niet open gaan maar toch zaaddragende vruchten voortbrengen. Pas wanneer de plantjes groter geworden en rijkelijk met stekken omringd zijn, ontwikkelen zich ook knoppen, die overgaan in geopende bloemen. Planten, die voor het eerst open bloemen hebben, brengen (vooropgesteld, dat de kweekwijze gelijk blijft) het volgende jaar eerst wederom enige kleistogame bloemen voort en daar-

Afb. 3. — *Frailea* sp. n. Nog onbekende soort uit de nalatenschap van Fric. De slanke eivormige knop een dag voor het opengaan.

foto W. Simon

Afb. 4. — *Frailea gracillima*. Een curiositeit.
Zie tekst.
foto W. Simon

Cliché's welwillend
in bruikleen
afgestaan door
Kakt. u.a. Sukk.

na open bloemen. Pas wanneer de planten zo groot zijn, dat zij direct met geopende bloemen bloeien zet zich dit vermogen tot in het kleinste stekje door (afb. 1). Op gelijke wijze gedragen zich *F. aurea*, *F. carminifilamentosa*, *F. pseudograhiana* en *F. pumila*. Groter wordende *Frailea*'s, zoals *F. bruchii*, *F. dadakii*, *F. pygmaea*, die zelden spruiten, dragen minder bloemen. Hier verschijnen de geopende bloemen pas op oudere planten. Elke stilstand in de groei beantwoordt de plant met kleistogame bloemen. ook bij zonnig weer. Vond de groeistilstand plaats in het voorjaar, bijvoorbeeld door verpotten, dan komen de open bloemen pas in de zomer. Dit zal wel tot de foutieve mening geleid hebben, dat de *Frailea*-bloemen zich slechts in de volle zon openen.

Dat het niet zo is, kan men gemakkelijk vaststellen, waneer men de knoppen van klein af nauwkeurig gadeslaat. Bij de genoemde soorten zijn de bloemknoppen aanvankelijk kegelvormig, spoedig heeft een verschil in ontwikkeling plaats in dier voege, dat een deel van de knoppen aan de basis dikker wordt, dat zijn die knoppen, die kleistogaam vrucht vormen (afb. 2). De andere knoppen worden slank eivormig en openen zich op een aanmerkelijk later tijdstip (afb. 3). Met een beetje ervaring kan men al spoedig zien, of een knop zal opengaan of niet. In de spits kegelvormige knoppen worden nooit bloembladen gevormd; in de slanke knoppen daarentegen worden wel bloembladen gevormd. Deze knoppen gaan open, zelfs dan, waneer de zon niet volop schijnt. De beslissing, of een knop kleistogaam zaad vormt, dan wel zijn bloem ontvouwt, is dus reeds op een vroe-

ger tijdstip gevallen! Slechts zelden kon ik waarnemen, dat dergelijke bloemknoppen door een plotseling invallende koude niet opengingen; zij verdroogden zonder tot zaadvorming te komen.

Onder normale omstandigheden openen de bloemen zich in de kas reeds boven 20 °C. Zij blijven slechts weinige uren, meestal van 13 tot 15 uur, open en dit herhaalt zich de volgende dag niet meer. Belangwekkend is, dat de geopende bloemen meestal geen zaad vormen, wanneer men niet door bestuiving helpt.

Ik ben er nog niet geheel zeker van, dat alle Frailea's zich zelf kunnen bestuiven; zij gedragen zich zeer verschillend. Van de tot nu toe genoemde soorten heb ik van *F. asterioides* door zelfbestuiving nog geen zaad kunnen winnen. Zaden van *F. cataphracta*, die door zelfbestuiving werden verkregen, bleken niet kiemkrachtig te zijn. Bij *F. chiquitana* (of juister gezegd, bij die Frailea, die bij ons als *F. chiquitana* in de handel is) (3) kon ik nog geen kleistogame zaadvorming waarnemen. Men moet daaruit evenwel geen overhaaste gevolgtrekkingen maken.

Tot slot nog een merkwaardigheid (afb. 4). De bloem van een *F. gracillima* was open geweest, maar vormde geen zaad. Uit het onderste deel van deze bloem ontwikkelde zich nu een knop, die kleistogaam vrucht zette, daaronder nog een, die echter geen vrucht vormde. Een prachtig bewijs voor de spruitvormende natuur van de kaktusbloem, ingeval dit nog nodig mocht zijn. Ik stuurde alles aan mijn vriend Kilian, die er een foto van maakte.

Literatuuropgave :

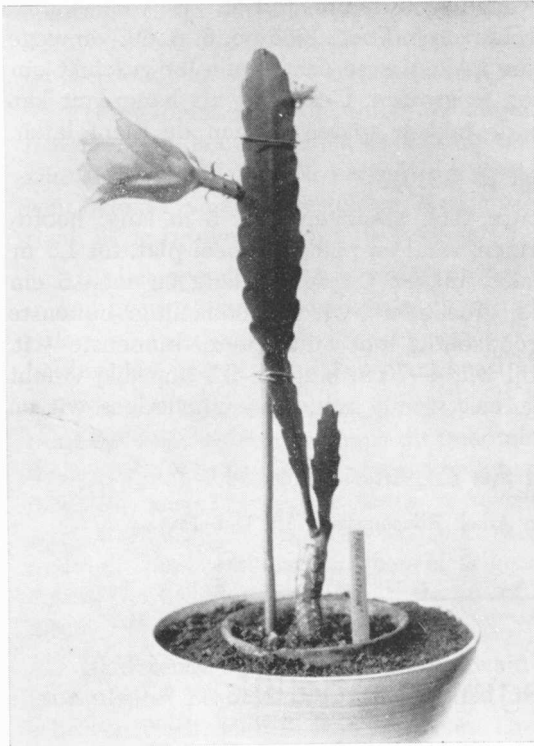
- (1) Porsch, Cactaceae 1938/I, Das Bestäubungsleben der Kakteenblüte I
Cactaceae 1939/I, Das Bestäubungsleben der Kakteenblüte 2.
- (2) Backeberg, Die Cactaceae, Jena 1959.
- (3) Simon, Sukkulantenkunde VII/VIII, 1963, 71 en 72.
Uitvoerige bibliografie bij Porsch.

Naschrift van de redactie.

Uit dit artikel blijkt weer, hoe veel eenvoudig onderzoek nog verricht kan worden, juist door de liefhebbers. Er is over de oorzaken van het optreden van cleistogame bloemen in het algemeen wel wat bekend, maar aan het onderzoek bij cactussen is nog weinig gedaan. Naar ik hoop zal van dit artikel een prikkel uitgaan tot verdere studie.

Epiphyllum pumilum

Plant en foto: van Arkel

P. K. VAN ARKEL

Epiphyllum pumilum

Evenals *Epiphyllum strictum* behoort *E. pumilum* tot de, in kultuur, gemakkelijk bloeiende Epiphyllums. De dimorphe plant geeft zowel lange, rolronde takken die aan de top de platte blad-vorm aannemen, als geheel platte takken. Drie-vleugelige takken komen zelden voor. Hoewel de bloem niet zo groot en sierlijk is als die van *E. strictum* zal de liefhebber, die zijn *E. pumilum* in bloei gebracht heeft, menig minuutje besteden om deze kleine bloem te bewon-

deren. De talrijke, in de nazomer, zelfs tot in oktober, verschijnende bloemen hebben een tot 6 cm lange, groenachtig-witte bloembuis; de groenachtig-witte buitenste bloembladen zijn meestal recht en steeds spits gepunt; de binnenste zijn korter, wit en lancetvormig. Evenals de meeste andere Epiphyllums behoort *E. pumilum* tot de z.g. nachtbloeiers. De op mijn plant verschenen bloemen openden zich des nachts na 12 uur, heel vroeg in de morgen stonden zij in volle glorie te bloeien en zij verwelkten eerst tegen de avond.

Ik kan deze afwijking in de bloeitijd ten opzichte van andere nachtbloeiers, b.v. *E. strictum*, die uitsluitend 's nachts bloeien, niet verklaren; waarschijnlijk zal de standplaats hierbij een rol spelen. Het is mij tot heden niet gelukt een vrucht aan mijn plant te kweken.

Door de lange, rolronde, later platte takken neemt deze plant veel ruimte in beslag die ik voor een plant niet beschikbaar kan stellen, vandaar dat ik deze rolronde takken steeds wegneem, waardoor een niet te grote, meer rozetvormige en toch bloeibare plant verkregen wordt.

Voorjaar 1966 heb ik een rolronde tak laten bewortelen en aan een recht stokje aangebonden met als resultaat op bijna elke areool een korte,

platte tak. Met belangstelling wacht ik nu de bloeitijd af.

De kultuur is die, zoals beschreven in Succ. 1965 no. 6, p. 89; vanwege de min of meer slappe en dunne takken is ze echter minder geschikt om zonder aanbinden recht omhoog te groeien. Gekweekt als hangplant kan men eventueel de lange rolronde takken sparen en aan de plant laten.

Epiphyllum pumilum Br. et R. (1913).

Plant omhoog groeiend, later vaak afhangend, tot 5 m lang; hoofdstam rond; eindtakken in 2 vormen, rond en plat of geheel plat, tot 1,5 m lang, zelden drie-vleugelig; vlakke takken tot 60 cm lang en tot 0,5 cm breed; bloembuis tot 6 cm lang, groenachtig-wit tot roodachtig; buitenste bloembladen recht, groen- of roodachtig, met spitse punt; binnenste wit, lancetvormig, tot 4 cm lang; stijl wit, 4–7 cm lang, 2–2,5 mm dik, vrucht glanzend kersrood, 5–7 kantig, met weinig schubjes; vruchtvlees wit en eetbaar. Groeiplaats : Guatemala.

De plant wordt nu en dan met *E. pittieri* verwisseld.

Ingezonden door de heer P. K. van Arkel, Ellecomstraat 12, Den Haag.

Alle begin is moeilijk

door D. J. VAN VLIET

Zaai-aanwijzingen kunt u trouw in iedere jaargang van Succulenta vinden, maar over wat daarna de resultaten zijn zwijgt het tijdschrift meestal. Hoe dat mij, zolang ik zaai, is vergaan wil ik graag vertellen.

Men hoort wel eens beweren dat in de winter alle praktische belevingen in onze liefhebberij stil staan. Niets is minder waar. Juist dan is het de geijkte tijd om voorbereidende werkzaamheden te verrichten. Wij maken dan onze keuze in de zaadlijsten die in steeds grotere getale onze brievenbussen inrollen. Er is geen lijst te vinden of er is wel iets van onze gading bij. Neem bijvoorbeeld eens de grote aantalen zaden, aangeboden onder allerlei geheimzinnig gekozen afkortingen, die het vlagloze schip van de species toch een thuishaven moet bezorgen.

Velen trekken hun neuzen op en veronderstellen dat je er zondermeer wordt tussen genomen. Soms is dit ook wel het geval, ofschoon de ervaringen mij ook anders hebben geleerd. Zo bleek ik op deze wijze al een jaar in het bezit te zijn geweest van de nieuwe *Notocactus crassigibbus*, dus nog vóór deze soort onder die naam als import ons land had bereikt. Hetzelfde was het geval met *Notocactus horstii*. U begrijpt dat hiermee het geleden verlies van de andere waardeloze „soorten” volkomen werd goed gemaakt.

Het blijft intussen toch wel een kostbare zaak en het is juist het eco-

nomische tintje dat aan deze planten en zadenimport kleeft, u te waarschuwen voor de vormen die tot bekende soorten zullen blijken te behoren en die de algemene verwarring kunnen vergroten.

Terugkomende op ons punt van uitgang hebben wij dus in de wintermaanden een keuze kunnen maken uit de aangeboden zaden. In de regel zijn deze „zaaddames en heren” van goed vertrouwen en nog vóór er een cent betaald is ligt de bestelling, keurig verpakt in verend emballage-materiaal, in de brievenbus met de bede iets bij te dragen in de kosten.

Bij het openen van het pakket en het aanzien van het zaad raken wij in een hoera-stemming en willen direct met zaaïen beginnen teneinde „de palen” zo vlug mogelijk uit de zaaipotjes te zien schieten. De ware liefhebber past echter geduld en geen haast bij zijn zaken.

Eerst pakken wij het zaadboek waarin wij ieder jaar alle gegevens omtrent het zaad noteren; althans dit behoren wij te doen, willen wij later uit deze documentatie de gegevens kunnen putten die het mij bijvoorbeeld mogelijk maken om dit artikeltje te schrijven. Men noteert van wie het zaad afkomstig is; geslachts- en soortnaam, firmanummer en eigen volgnummer. Dan wanneer en hoeveel is gezaaid en als het zaad kiemt de datum der kieming. Ook eventuele op- of aanmerkingen van de firma noteren.

Bladerende in dit notitieboekje kwam ik bij de beginperiode van mijn „succulente” bestaan. Het is heel goed mogelijk dat u dit wat dwaas geschreven vindt, toch ik laat het staan. Die eerste zaaipogingen waren belist „sukkelend”. Niets kwam er van terecht; en toch was het zaad betaald en waren mijn ondernemingen groots opgezet. Men zou anders kunnen denken dat die paar pakjes van het Clichéfonds niets hadden te betekenen; het was echter kostbaarder.

Volgens de noteringen werd in 1958 de eerste poging ondernomen. Gekocht werden 26 soorten van het Clichéfonds, gesticht en toen nog beheerd door mej. v. d. Thoorn en 26 soorten bij Frau Winter, om dat ook eens te proberen.

Het resultaat — en daar gaat het nu juist om, — was zeer bedroevend. Eén zaaïling t.w. *Horridocactus horridus* had alle verschrikkingen die ik schijnbaar had toegepast, kunnen overleven. Wat heeft mij dat plantje gekost? Van Frau Winter 26 soorten tegen een gemiddelde prijs van f 0,80 maakt f 20,80. Verder van het Clichéfonds ook 26 soorten à f 0,25 is f 6,50. Ik mag wel even opmerken dat het Clichéfonds altijd sterk concurrerend is. Bij elkaar krijgen wij dan het voor een cactuszaaïling astronomische bedrag van f 27.30

U kunt zich indenken dat dit plantje thans in een gouden pot staat met een platina etiket die in sierlijke letters haar naam draagt. Gaatje onderin de pot afgedekt met een diamanten potscherf.

wordt vervolgd.

Drie Landen Conferentie

Heeft U zich al ingeschreven voor deelname aan de 3LK te Monschau op 24 en 25 juni a.s.? Het programma is zeker de moeite waard. Zaterdagavond houdt de heer W. Rausch een lezing over de „Kaktussen uit Bolivia”. Zondagmorgen spreekt de heer A. F. H. Buining over „Melo- en Discokaktussen van Oost-Brazilië” en de heer W. de Cocker over „Parodia's”. Evenals vorig jaar het geval was, zullen ook nu weer veel dia's te zien zijn van planten op hun natuurlijke groeiplaats.

Voor de rest van het programma verwijzen wij U naar het aprilnummer van Succulenta. Speciaal vragen wij daarbij Uw aandacht voor dat gedeelte, dat handelt over de ruilbeurs. Gezien het grote succes hiervan in Well, verwachten wij een ruime deelname. Geeft U zich tijdig op aan onderstaand adres, zodat wij voor een uitvoervergunning kunnen zorgdragen en contact opgenomen kan worden met de Plantenziektkundige Dienst. Wanneer Uw ruillijst voor 20 mei a.s. in ons bezit is, kan deze worden opgenomen in de lijst welke midden juni aan alle deelnemers wordt toegezonden.

Wanneer er voldoende belangstelling voor bestaat zal voor deelnemers, die niet over eigen vervoer beschikken een bus rijden, die zaterdagmiddag circa 1 uur uit Venlo vertrekt en zondagavond circa 8 uur in Venlo terug is. Afhankelijk van het aantal deelnemers zal de prijs liggen tussen f 7,— en f 10,— per persoon. Omdat de bus tijdig gereserveerd moet worden, is spoedige opgave noodzakelijk.

Voor alle gewenste inlichtingen gelieve U zich te wenden aan onderstaand adres. Aanmeldingen voor inwoners van Nederland door storting of overschrijving van f 19,— op girorekening 10 36 464 van de Ned. Midd. Bank te Venlo met vermelding: Bestemd voor G. M. J. Linsen i.z. 3LK.

J. DE GAST
Graaf Gerhardstraat 10 — Venlo.

U GAAT TOCH OOK OP
20 MEI NAAR ROTTERDAM?

AMERSFOORT

Het was maandagavond 10 april in een der zalen van de Johanneskerk eivol. Ongeveer 125 personen — geen leden van Succulenta zijnde — waren gekomen om de reiservaring van de heer Buining in Brazilië, niet alleen te horen maar ook in de vorm van prachtige dia's te zien.

Vol bewondering hebben we de opnamen van cactussen en andere planten uit Brazilië gezien, vergezeld door een verhelderende toelichting van onze voorzitter.

Met opzet heeft hij niet uitsluitend cactussen en vetplanten aan zijn bezoekers voorgeschoteld. De bedoeling was een algemene indruk te geven hoe een deel van de Braziliaanse bevolking leeft en een blik op de flora van dit land. Namen van cactussen werden achterwege gelaten, want dit zegt tenslotte een niet-succulente liefhebber heel weinig. Het nut van zulk een lezing zult u vragen? Mogelijk dat er onder de vele bezoekers er een aantal zijn welke zich aangetrokken voelen tot onze liefhebberij. Het was een propaganda-avond die er zijn mocht. Laten we hopen dat het een aantal leden voor Succulenta zal opleveren.

NOORD-LIMBURG

Op woensdag 15 maart 1967 hield onze afdeling een vergadering in zaal Apollo waarop door de heer Van Arkel het woord werd gevoerd. De titel van zijn voordracht luidde: „De bevruchting en wat zich daarbij in de plant afspeelt”. Begonnen bij de wetten van Mendel, maakte de spreker ons bekend met chromosomen en genen, een en ander toegelicht met dia's. Het was een zeer leerzame avond.

J. DE GAST

Graaf Gerhardstraat 10 — Venlo.

NOORD- EN ZUID-LIMBURG

Op zaterdag 25 februari j.l. hielden beide afdelingen een gezamenlijke vergadering in Roermond, waarop de heer W. Jordans uit Hoengen bij Aken het woord voerde. Het onderwerp luidde: „Mijn kweekwijze”.

De heer Jordans bleek een diepgaande studie gemaakt te hebben van de klimatologische omstandigheden en de bodem-

gesteldheid van Mexico. Hij kweekt alleen planten die daar inheems zijn. Uitgaande van de stelling: „Men moet geen planten kweken, die je bevallen, maar planten die het bij je bevallen”, probeert hij zich zoveel mogelijk aan te passen aan de levensomstandigheden op de vindplaatsen. Het was zeer interessant, onze liefhebberij eens van een ander standpunt te benaderen.

J. DE GAST

Graaf Gerhardstraat 10 — Venlo.

RIJN- EN DELFLAND

Op donderdag 13 april j.l. hielden wij onze maandelijks vergadering. De heer Snelleman werd in het bestuur gekozen en zal de taak van secretaris waarnemen. Zijn adres is Conradkade 11, Den Haag.

De heer Noltee uit Dordrecht hield in plaats van de heer Donkelaar, die op het laatste moment verhinderd was, een boeiende lezing over het geslacht Mesembryanthemum. Hij besprak achtereenvolgens de struikvormige, de halfsucculenten en de hoogsucculente vormen. Het een en ander werd toegelicht met een uitgebreide collectie dia's. Voor wel en niet vetplantenkwekers een zeer leerzame avond.

In afwijking van de gebruikelijke tweede donderdag van de maand zal op dinsdag 27 juni a.s. voor onze afdeling de heer W. Raus uit Wenen, bekend als Lobivia specialist een lezing houden met dia's over planten en dieren die hij tegenkwam op zijn voetreizen door Argentinië en Bolivia.

Het bestuur nodigt leden en belangstellenden hartelijk uit deze zeer unieke avond bij te wonen, die in het gebouw „De Drie Stoepen” Prinsegracht 73, Den Haag, zal worden gehouden. Aanvang 20.00 uur. Toegang gratis. In de pauze zal een enorme verloting van „kastukken” plaats vinden.

J. Snelleman, secretaris,

Conradkade 11 — Den Haag.

TILBURG

Verslag van de januari vergadering 1967. Meermalen was het woord fotografie en dia's in onze afdeling gevallen. Zo kwa-

men we er toe een fotograaf uit te nodigen die ons meer wist mede te delen dan dat we gewend waren op dit gebied. In de zaken zelf komt dit niet altijd zo goed tot zijn recht daar helaas de tijd dikwijls ontbreekt. Zo vonden wij de heer Zetz van de Fa. Mulder te Tilburg gaarne bereid om voor onze leden een avond vrij te maken.

Bijtijds waren onze leden hiervan op de hoogte gesteld en was hen verzocht hun foto's te stellen en de gemaakte dia's en andere opnamen ter beoordeling mede te brengen. Spoedig zaten we aldus in de liefhebberij. Het komt maar al te dikwijls voor, dat men het over een plan heeft zonder dat men er een duidelijke afbeelding van heeft. Zo blijkt dan dat een éénogige spiegelreflexcamera voor ons doel de beste resulta'en kan geven, mits men dan met zijn toestel uit de weg kan. Dat een duur toestel niet altijd de beste resultaten heeft te geven zal een ieder die niet over een duur toestel beschikt kunnen beamen. Zo blijken er heel wat hulpmiddelen te bestaan om goede resultaten te verkrijgen. Met voorzetlenzen en tussenringen kan men goede dia's maken. Verder als hoofdzaak de voornamere factoren van verlichting en belichting en de keuze van een goed statief. Zo hoorden wij nog heel wat over het instellen op hoge lichten, perspectiefvertekening, het gebruik van teleden in de natuur. De heer Zetz pres'eerde het deze dingen voor ons in klare en begrijpelijke taal voor te dragen.

Aan de hand van demonstraties met verschillende typen toestellen en hulpstukken bleek een en ander niet zo moeilijk te zijn als men algemeen wel eens veronderstelt.

Verder waren nog aan de orde: soorten van film, gebruik van een goede belichtingsmeter en nog diverse andere zaken, die ieder die een goede dia van zijn mooiste en liefste bezit wil maken interesseert. Diverse zaken bleven onbesproken maar die komen wellicht een volgende keer aan de beurt.

Toen de zeer geïnteresseerde spreker na afloop nog de verzameling van Dr. S. W. Erich zag in wiens huis wij te gast waren, hadden wij er nog een grote bewonderaar bij gekregen.

L. H. v. d. Laar, secretaris.

ZWOLLE

Op 23 februari j.l. hielden we onze maandelijkse vergadering bij de fam. Spaargaren te Harderwijk. Vrijwel alle leden waren aanwezig.

In zijn welkomswoord heette de voorzitter in het bijzonder ons nieuwe lid, de heer Nijland, welkom en tevens de heer Noltée, die een praatje zou houden over vetplanten, opgeluisterd met dia's. Voordat het echter zo ver was werd met algemene stemmen besloten de heer Krabbendam kandidaat te stellen voor een plaats in het hoofdbestuur.

De heer Noltée begon zijn lezing met een verklaring van het begrip „het succulent zijn” (sapsaprend). De naam „vetplant”, aldus spreker is niet helemaal juist, men zou van „sapplant” moeten spreken. Het eerste is echter zo ingeburgerd, dat naamsverandering ongewenst is. Door de omstandigheden gedwongen, hebben vele vetplanten de vorm en dikwijls ook nog de bedooring van een cactus aangenomen. Ze worden dan ook prompt aangezien voor een cactus. Dit is natuurlijk niet juist; de cactus behoort wel tot de vetplanten maar het omgekeerde is lang niet altijd waar. In tegenstelling n.l. tot de cactussen (Cactaceae) kunnen we onze vetplanten niet in één grote familie onderbrengen. We treffen ze aan over de hele wereld en komen voor in de meest verschillende families (b.v. Bromeliaceae, Liliaceae, Crassulaceae, Euphorbiaceae e.a.

We kunnen de vetplanten in 3 grote groepen verdelen:

- 1e. de bladsucculenten, die zich onderscheiden door de dikke, vlezige bladeren, waarin zich een grote hoeveelheid water bevindt, teneinde de plant bij langdurige droogte van water te voorzien.
- 2e. de stamsucculenten, die in tegenstelling tot de vorige groep, het water opslaan in de stam en waarbij de bladeren meestal ontbreken.
- 3e. de wortelsucculenten, waarbij en blad en stam succulent zijn geworden; tot deze groep zou ook onze tulp kunnen behoren.

Aan de hand van voorbeelden toonde de heer Noltée ons de verschillende groepen, waarbij we, vooral niet bij elke variatie aan een nieuw geslacht moet denken.

Al met al werd het een leerrijke avond, waarbij de liefhebbers van de vetplanten wel aan hun trekken kwamen.

De heer Noltée liet ons genieten van zeldzaam mooie opnamen, waaruit weer eens duidelijk bleek, dat er aan een plant of bloem, van zeer nabij gezien, nog heel wat valt te ontdekken.

En wat te denken van de beschermingsmiddelen van de Lithops?

In 't algemeen kunnen we vetplanten goed in de huiskamer kweken, doch voorzichtigheid met water geven is geboden, daar anders een onnatuurlijk gerekte groei of rotting optreedt.

Namens alle aanwezigen overhandigde de voorzitter de heer Noltée als dank voor het gebodene een boekenbon en bedankte hij tevens de heer en mevr. Spaargaren voor de genoten gastvrijheid.

De volgende vergadering, tevens jaarvergadering zal worden gehouden op 31 maart a.s., terwijl begin mei een excursie zal worden gehouden naar een nog nader te bepalen plaats.

P. K. Buter, secretaris
Klooienberglaan 583, Zwolle

NIEUWE LEDEN :

- Th. W. Janssen, Burg. Peeterstraat 30, Nunhem, Limb.
Dr. H. Vertongen, Hogeweg 67, Erembodegem, België.
J. Comyn, Polderstraat 22, Oostduinkerke, België.
M. Tavennier, Brusselsesteenweg, Melle, Gent, België.
F. Bruijninx, Gijzengaarde 10, Clos des Thrins, Ganshoren, Brussel 8, België.
H. van de Bosch, Groeneweg 14, IJmuiden Oost.
H. de Reyer, Kuijperstraat 19, Hardinxveld.
C. de Vogel, Sweenstraat 26, Kaatsheuvel.
Mej. S. van der Most, Zeemanlaan 20, Utrecht.
J. Holthuis, Rijksweg, Oosterhogebrug Gr. Mej. H. W. van Osch,
Pinksterbloemweg 40, Haren Gr.
J. A. Roest, Laan van Meerdervoort 342, Den Haag.
Mevr. M. A. Th. Janssen van Rooyen, Zonneoord 37, Den Haag.
H. van Dam, Wilgenlei 172, Rotterdam 12.
B. Everts, Tiengemeten 149, Amstelveen.

VRAAG EN AANBOD

WIE RUILT succulenten (vetplanten g e e n cactussen) grotere planten of geworteld stek. Soortenlijst op aanvraag.

Br. aan C. van Alphen, Blauwspaarstr. 14, Dorst bij Breda.

-
- H. W. van der Schoor, Palladiostraat 198, Rotterdam 17.
A. D. J. Kortstra, Zwartewaalstraat 139, Rotterdam 20.
D. H. van Santen, van der Werfstraat 13 B., Rotterdam 1.
T. Valstar, Poeldijksepad 6, Honselersdijk.
J. Prins, Middelbroekweg 111, Honselersdijk.
H. Leusink, Hoogstraat 10, Veenendaal.
G. de Lange, Op de Bouwen 27, Joure Fr.
Dr. J. A. Wierda, Breemarsweg 601, Hengelo
Mevr. N. Ackermann-Julsing, w.s. „De Boei”, 2e Loswal, Hilversum
G. Provoost, Karthuizerstraat 38, Arnhem
J. W. Recourt, Haagland v. d. Moerestraat 14 D., Axel, Zld.
J. Hack, Torenstraat 33, Castricum
P. Udo, van Houweningenstraat 67 I, Amsterdam West
G. Hey, Vinkenkade 13, Vinkeveen
G. N. R. Galema, Lijkwei, Goutum, Fr.
Mevrouw P. J. Deijl, Amersfoortsestraat 20, Scheveningen 12.
J. F. Schlichters, Herenweg 91, Ankeveen, post 's-Graveland
J. H. Linssen, Ritzema Bosstraat 36 I. E, Amsterdam Oost
C. H. van der Linden, Pieter de Hooglaan 123, Apeldoorn
H. J. Koeleman, Boreelstraat 13, Hilversum
F. L. J. A. W. Verwer, „De Bobbel”, Utrechtseweg 130, Renkum
B. Dekker, S. Koopmanstraat 220, Wervershoof.
P. J. A. Giepmans, Pontanusstraat 50, Nijmegen
A. van der Pol, Drakensteinstraat 16, Nijmegen.
H. J. de Looze, Telemannstraat 47, Zwolle
Albert Vrijens, Dorpstraat 1, Munsterbilzen, Limb. België.

CACTUSKWEKERIJ A. N. BULTHUIS & Co. C.V.

PROVINCIALEWEG OOST 8 — COTHEN (U.) — TELEFOON 03436 - 267

Uitgebreid sortiment vetplanten en cactussen, speciaal MAMMILLARIA'S
SORTIMENTSLIJST OP AANVRAGE.

CACTUSSEN VETPLANTEN H. van DONKELAAR

CACTUSKWEKERIJ — WERKENDAM — TELEFOON 01835 - 430

Regelmatig nieuwe importen uit Zuid-Afrika — Zaadlijst verkrijgbaar

Sortimentslijst op aanvraag

De gehele week, ook zaterdags, voor liefhebbers geopend — Zondags gesloten.

Wat betekent die naam

door L. C. K O R E V A A R

132 pag. met plm. 4000 verklaringen van de botanische
namen van succulenten

Het boek wordt U toegezonden na ontvangst van f 3,50 per postwissel of
storting op postrekening 55 12 20 t.n.v. Mevr. J. Grullemans van Berghem,
Heereweg 19, Lisse.

CACTUSKWEKERIJ

Fa. **Gebroeders van Straalen**

Daalseweg 140 — Utrecht

Tel. 030—41578 — Zondags gesloten

Een goed adres óók voor
verzamelaars.

D. BOUWMAN

IMPORT — EXPORT

Grote sortering Cactussen
en prima Vetplanten

DIJKWEG 56 b — NAALDWIJK
Telefoon 01740—5168.

20 mei aanstaande

ALGEMENE VERGADERING

en CACTUSTENTONSTELLING

in Diergaarde Blijdorp te Rotterdam